

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBOS ŠIAULIŲ KALĖJIMĄ

2024-10-23 Nr. 4D-2024/1-1008
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. rugsėjo 27 d. gavo X (toliau ir citatose – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau – Kalėjimų tarnyba) Šiaulių kalėjimo (toliau – Šiaulių kalėjimas) pareigūnų veiksmų (neveikimo) neaprūpinant Pareiškėjo higienos priemonėmis (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

„2024-09-19 d. gavau atsakymą iš LKT [Kalėjimų tarnyba] 2024-09-18 d. Nr. 2S-5152, kuriame nurodoma, jog dantų pastą turiu gauti (turiu teisę būti aprūpintas) nuo 2024-08-25 d., tačiau Šiaulių kalėjimas netenkino pilnai mano prašymo, teikto 2024-08 mėn. pradžioje ir neaprūpino dantų pasta. Lygiai taip pat ir šio mėnesio [rugsėjo mėnuo] pačioje pradžioje teikto prašymo Šiaulių kalėjimas netenkino iki šiol ir negaliu gauti dantų pastos net ir kreipiantis į LKT.“ (šios citatos kalba netaisyta).

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2024 m. spalio 4 d. raštu Nr. 4D-2024/1-1008/3D-1920 kreipėsi į Kalėjimų tarnybos direktorių, prašydama paaiškinti Skunde aprašytas aplinkybes. 2024 m. spalio 15 d. Seimo kontrolierė gavo Kalėjimų tarnybos 2024 m. spalio 15 d. raštą Nr. 1S-6544, kuriame nurodoma:

4.1. „Pareiškėjas 2024-08-20 kreipėsi į Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorių su skundu Nr. 2G-2061, į kurį 2024-09-18 pateiktas Lietuvos kalėjimų tarnybos Veiklos analizės ir kontrolės skyriaus atsakymas Nr. 2S-5152.“

4.2. „Informuojame, kad, vadovaujantis Laisvės atėmimo vietų įstaigos vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-444 (toliau – Taisyklės), 304 punktu, nemokiems suimtiesiems ir nuteistiesiems drabužiai, avalynė ir higienos reikmenys Taisyklių 1 priede nustatytu periodiškumu išduodami tik esant jų rašytiniam prašymui. Taisyklių 1 priede patvirtintose Suimtųjų ir nuteistųjų aprūpinimo normose nurodyta, kad dantų pasta išduodama kas du mėnesius. Pareiškėjo 2024-08-20 skundo nagrinėjimo metu patikrinus suimtojo (nuteistojo) materialinio aprūpinimo kortelę nustatyta, kad dantų pasta

Pareiškėjui buvo išduota 2024-06-25, taigi, vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, dantų pasta Pareiškėjui galėjo būti išduodama tik po dviejų mėnesių. Pažymime, kad šiuo metu dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūros aprūpinimas dantų pasta yra apsunkintas, tačiau Pareiškėjas higienos reikmenimis, įskaitant ir dantų pasta, yra aprūpinamas nustatytu periodiškumu, esant jo rašytiniam prašymui.“

4.3. „Pareiškėjo 2024-08-20 skundo nagrinėjimo metu nebuvo nustatyta, kad nuteistasis nepagrįstai nebuvo aprūpintas higienos priemonėmis. Pareiškėjas 2024-09-12 į Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorių taip pat kreipėsi su skundu Nr. 2G-2409, į kurį 2024-10-09 pateiktas Lietuvos kalėjimų tarnybos Veiklos analizės ir kontrolės skyriaus atsakymas Nr. 2S-5609 (kopijos pridedamos). Atsakyme konstatuojama, kad 2024 m. rugpjūčio mėn. dantų pasta Pareiškėjui išduota nebuvo, Lietuvos kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriui pateikta rekomendacija užtikrinti nepertraukiamą nuteistųjų (suimtųjų) aprūpinimą higienos priemonėmis.“

4.4. „Informuojame, kad Pareiškėjas 2024-09-04 pateikė prašymą (reg. 2024-09-05, Nr. NPS-24-6252) išduoti higienos priemones (kopija pridedama), tačiau iki šiol nėra atėjęs į sandėlių jų pasiimti. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas higienos priemonių nėra atsiėmęs, dantų pasta šiuo metu jam nėra perduota.“

Papildomai prie atsakymo pridėta:

- Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 20 d. skundo Nr. 2G-2061 kopija; skunde Pareiškėjas nurodo, kad jam, 2024 m. liepos 24 d. išduodant higienos priemones, nebuvo išduota dantų pasta; 2024 m. rugpjūčio 13 d. Pareiškėjas sandėlininkės prašė išduoti higienos priemones pagal Pareiškėjo prašymą, tačiau sandėlininkė atsisakė išduoti higienos priemones, motyvuodama tuo, kad po paskutinio išdavimo nepraėjo mėnuo laiko;

- Kalėjimų tarnybos Veiklos analizės ir kontrolės skyriaus 2024 m. rugsėjo 8 d. atsakymo Nr. 2S-5152 kopija; atsakyme Pareiškėjui paaiškinta, kad dantų pasta išduodama kartą per du mėnesius; patikrinus Pareiškėjo materialinio aprūpinimo kortelę nustatyta, kad dantų pastos Pareiškėjas gavęs 2024 m. birželio 25 d., tą pačią dieną gavo ir dantų šepetėlį, tualetinio popieriaus, o 2024 m. liepos 24 d. buvo išduota tualetinio popieriaus, muilo ir dantų šepetėlis, o dantų pastos, pagal Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų materialiojo buitinio aprūpinimo tvarkos aprašą, galima gauti tik nuo 2024 m. rugpjūčio 25 d.;

- Kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriaus patarėjos 2024 m. spalio 9 d. pažyma Nr. LV-56188, kurioje nurodyta informacija, kad Pareiškėjas paskutinį kartą dantų pastos gavo 2024 m. birželio 25 d., taip pat kad Pareiškėjas yra pateikęs 2024 m. rugsėjo 4 d. prašymą (užregistruotas 2024 m. rugsėjo 5 d. Nr. NPS-24-6252) išduoti higienos priemones, tačiau iki šiol dar nėra atėjęs į sandėlių jų pasiimti.

- Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 4 d. prašymo (užregistruotas 2024 m. rugsėjo 5 d. Nr. NPS-24-6252) kopija; prašyme Pareiškėjas prašo išduoti jam priklausančias higienos priemones;

- Pareiškėjo materialinio aprūpinimo kortelės kopija; kortelėje nurodyta, kad Pareiškėjas paskutinį kartą dantų pastos gavo 2024 m. birželio 25 d.;

- Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 12 d. skundo Nr. 2G-2409 kopija; skunde Pareiškėjas nurodo, kad 2024 m. rugpjūčio mėnesį teikė prašymą Šiaulių kalėjimui išduoti higienos reikmenis; mėnesio pabaigoje higienos reikmenis išdavė, tačiau dantų pastos negavo; Pareiškėjas prašo iširti, ar pagrįstai negavo dantų pastos;

- Kalėjimų tarnybos Veiklos analizės ir kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 9 d. atsakymo Nr. 2S-5609 kopija; atsakyme Pareiškėjui nurodyta, kad Skunde nurodytą dieną higienos priemonės nebuvo išduotos, nes tuo metu sandėlyje jų nebuvo dėl vykdomų asmens higienos priemonių viešojo pirkimo procedūrų; taip pat atsakyme rekomenduota LKT Turto valdymo skyriui užtikrinti, kad Pareiškėjas būtų nedelsiant aprūpintas trūkstantomis asmeninės higienos priemonėmis, o ateityje užtikrinti nepertraukiamą nuteistųjų (suimtųjų) aprūpinimą asmeninės higienos priemonėmis.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. *Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos* (toliau – Konvencija) 3 straipsnis – „Niekas negali būti kankinamas, su niekuo neturi būti žiauriai, nežmoniška ar žeminant jo orumą elgiamasi, ar jis baudžiamas.“

6. *Viešojo administravimo įstatymo* (toliau – VAI) 3 straipsnis „*Viešojo administravimo principai*“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...]; 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...]; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.“

7. *Europos Tarybos Ministrų Komiteto Rekomendacijos Rec(2006)2 valstybėms narėms „Dėl Europos kalėjimų taisyklių“* (toliau – EKT):

19.6 papunktis – „Kad kaliniai laikytųsi švaros, įstaigos vadovybė turėtų aprūpinti juos tualetu reikmenimis bei valymo priemonėmis ir medžiagomis.“

72.1 papunktis – „Vadovaujant kalėjimams, turi būti vadovujamasi etinėmis nuostatomis, kurios įpareigoja elgtis su kaliniais humaniškai ir gerbiant prigimtine žmogaus teisę – orumą.“

72.2 papunktis – „Darbuotojai turi aiškiai suvokti kalinimo sistemos veiklos tikslą. Administracija turi užtikrinti vadovavimą, kaip tą tikslą geriau pasiekti.“

8. *Laisvės atėmimo vietų įstaigos vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. IR-444* (toliau – Vidaus tvarkos taisyklės):

304 punktas – „Drabužiai, avalynė ir higienos reikmenys išduodami nuteistiesiems arešto bausmė, taip pat nemokiems suimtiesiems ir nuteistiesiems, esant jų rašytiniam prašymui.“

1 priedas „*Suimtųjų ir nuteistųjų aprūpinimo normos*“:

„Pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis asmeniui (vnt.)		Dėvėjimo arba naudojimo laikas (metais)
		Vyrai	Moteriai	
Higienos reikmenys				
Skalbimo milteliai	g	400	400	3 mėn.
Tualetinis muilas	g	90	90	1 mėn.
Tualetinis popierius (ritinėlis)	vnt.	4	5	1 mėn.
Higieniniai paketai	vnt.	–	20	1 mėn.
Dantų šepetėlis	vnt.	1	1	1 mėn.
Dantų pasta	ml	75	75	2 mėn.
Skutimosi peiliukai	vnt.	4	1	1 mėn.
Dezodorantas arba antiperspirantas	ml	50	50	3 mėn.

Rankšluostis	vnt.	2	2	1“.
--------------	------	---	---	-----

Teismų praktika

9. Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) byloje *Melnitis prieš Latviją* (2012 m. vasario 28 d. sprendimas) pažymėjo, kad pareiškėjas negalėjo pasirūpinti savo higiena ilgesnį laikotarpį ir nuolat jautėsi nešvarus ir pažemintas. Akivaizdu, kad tai sukėlė kančią, kurios sunkumo laipsnis viršija sulaikymui būdingą kančią. Dar daugiau, nacionalinės valdžios nesugebėjimas aprūpinti sulaikytąjį nurodytomis higienos priemonėmis pažeidė tarptautinius žmogaus teisių apsaugos standartus, tarp jų Europos Tarybos Ministrų Komiteto 2016 m. sausio 11 d. priimtų Rekomendacijų šalims narėms Nr. R (2006)2 „Dėl Europos kalėjimų taisyklių“ 19.6 papunktį, numatantį, kad kaliniai laikytųsi švaros, įstaigos vadovybė turėtų aprūpinti juos tualetu reikmenimis bei valymo priemonėmis ir medžiagomis. Teismas, be kita ko, akcentavo, kad galimybė asmenims higienos priemonių nusipirkti kalėjimo paruošimoje ar kitaip jų gauti neatleidžia valstybės nuo jos pareigų, nustatytų Konvencijoje, tarp kurių yra pareiga užtikrinti, kad asmenys būtų laikomi sąlygomis, kurios būtų suderinamos su asmens orumu.

Tyrimo išvados

10. Skunde rašoma, kad Pareiškėjas Šiaulių kalėjime neaprūpinamas higienos priemonėmis, nors Kalėjimų tarnybos teiktuose jam atsakymuose nurodyta, kad higienos priemonėmis jis turi būti aprūpintas.

11. Vidaus tvarkos taisyklėse reglamentuojama, kad drabužiai, avalynė ir higienos reikmenys išduodami nuteistiesiems arešto bausmė, taip pat nemokiems suimtiesiems ir nuteistiesiems, esant jų rašytiniam prašymui. Dantų pasta (75 ml) nemokiems suimtiesiems ir nuteistiesiems išduodama vieną kartą per du mėnesius (šios pažymos 8 punktas).

Nagrinėdama pareiškėjų skundus, Kalėjimų tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų; vienas iš jų yra išsamumo principas. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (šios pažymos 6 punktas).

12. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2024 m. rugpjūčio 20 d. kreipėsi į Kalėjimų tarnybos direktorių su skundu Nr. 2G-2061, kuriame nurodo, kad jam, 2024 m. liepos 24 d. išduodant higienos priemones, nebuvo išduota dantų pasta. 2024 m. rugpjūčio 13 d. Pareiškėjas sandėlininkės prašė išduoti higienos priemones pagal Pareiškėjo prašymą, tačiau sandėlininkė atsisakė išduoti higienos priemones, motyvuodama tuo, kad po paskutinio išdavimo nepraėjo mėnuo laiko. 2024 m. rugsėjo 18 d. Kalėjimų tarnybos administracija į Pareiškėjo skundą pateikė atsakymą Nr. 2S-5152. Atsakyme Pareiškėjui paaiškinta, kad dantų pasta išduodama kartą per du mėnesius. Patikrinus „Suintojo nuteistojo materialinio aprūpinimo kortelę“ nustatyta, kad dantų pastos Pareiškėjas gavęs 2024 m. birželio 25 d., tą pačią dieną gavo ir dantų šepetėlį, tualetinio popieriaus, o 2024 m. liepos 24 d. buvo išduota tualetinio popieriaus, muilo ir dantų šepetėlis, o dantų pastos, pagal *Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų materialiojo buitinio aprūpinimo tvarkos aprašą* (patvirtintas 2004 m. birželio 9 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-139), galima gauti tik nuo 2024 m. rugpjūčio 25 d.

Vertindama 2024 m. rugsėjo 18 d. Kalėjimų tarnybos atsakymą Nr. 2S-5152, Seimo kontrolierė atkreipia atsakingų pareigūnų dėmesį į tai, kad jame nurodytas teisės aktas – *Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų materialinio buitinio aprūpinimo tvarkos aprašas* – 2022 m.

gruodžio 30 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu N. 1R-444 yra pripažintas negaliojančiu, todėl juo negali būti vadovaujama, taip pat ir teikiant atsakymus pareiškėjams.

13. 2024 m. rugsėjo 4 d. Pareiškėjas pateikė prašymą (užregistruotas 2024 m. rugsėjo 5 d. Nr. NPS-24-6252) Šiaulių kalėjimo administracijai, kuriame Pareiškėjas prašo išduoti jam priklausančias higienos priemones. Tačiau, kaip teigia Pareiškėjas, dantų pasta ir vėl jam išduota nebuvo. Seimo kontrolieriui pateiktoje Kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriaus patarėjos 2024 m. spalio 9 d. pažymoje Nr. LV-56188 nurodyta informacija, kad Pareiškėjas paskutinį kartą dantų pastos gavo 2024 m. birželio 25 d., taip pat kad yra pateikęs 2024 m. rugsėjo 4 d. prašymą (užregistruotas 2024 m. rugsėjo 5 d. Nr. NPS-24-6252) išduoti higienos priemones, tačiau iki šiol dar nėra atėjęs į sandėlį jų pasiimti. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas higienos priemonių nėra atsiėmęs, dantų pasta šiuo metu jam nėra perduota.

Pažymėtina, kad Skundo tyrimo metu Seimo kontrolieriui nebuvo pateikta duomenų apie tai, kada buvo priimtas sprendimas išduoti dantų pastos pagal Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 4 d. prašymą, taip pat nepateikta duomenų, kad apie priimtą sprendimą būtų informuotas Pareiškėjas (jam pranešta, kad jau galima atsiimti priklausantį kiekį dantų pastos).

14. Pareiškėjas 2024 m. rugsėjo 12 d. Kalėjimų tarnybai pateikė skundą Nr. 2G-2409, kuriame nurodo, kad 2024 m. rugpjūčio mėnesį teikė prašymą Šiaulių kalėjimui išduoti higienos reikmenis. Mėnesio pabaigoje higienos reikmenis išdavė, tačiau dantų pastos negavo. Pareiškėjas prašo ištirti, ar jis pagrįstai negavo dantų pastos. 2024 m. spalio 9 d. Kalėjimų tarnybos administracija į Pareiškėjo skundą pateikė atsakymą Nr. 2S-5609. Atsakyme konstatuojama, kad 2024 m. rugpjūčio mėn. dantų pasta Pareiškėjui išduota nebuvo, Kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriui pateikta rekomendacija užtikrinti nepertraukiamą nuteistųjų (suimtųjų) aprūpinimą higienos priemonėmis.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Kalėjimų tarnyba pripažino ir tiek Pareiškėją (atsakydama jam į skundą), tiek ir Seimo kontrolierę (Skundo tyrimo metu) informavo, kad šiuo metu dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūros aprūpinimas dantų pasta yra apsunkintas.

15. Apibendrinus Skundo tyrimo metu surinktą informaciją konstatuotina, kad nors Kalėjimų tarnyba tiek 2024 m. rugsėjo 18 d., tiek ir 2024 m. spalio 9 d. atsakymuose Pareiškėjui konstatavo, kad dantų pasta išduota nebuvo ir Lietuvos kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriui buvo pateikta rekomendacija užtikrinti nepertraukiamą nuteistųjų (suimtųjų) aprūpinimą higienos priemonėmis, Pareiškėjas iki šiol viena iš svarbiausių higienos priemonių nėra aprūpintas.

Pažymėtina, kad Šiaulių kalėjimo pareigūnai savo veikloje, be kitų, turi laikytis ir gero administravimo principų. Seimo kontrolierė atkreipia pareigūnų dėmesį į tai, kad asmenims, atliekančioms laisvės atėmimo bausmę, tampa ypač svarbu, kad pareigūnai, esantys greta ir padedantys siekti bausmės vykdymo tikslų, veiktų pagal gero administravimo principą – padėtų spręsti kylančias problemas, elgtųsi rūpestingai, siektų, kad kilusios problemos būtų sprendžiamos operatyviai ir objektyviai.

Seimo kontrolierė kritiškai vertina Kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriaus pareigūnų poziciją, jog Pareiškėjas iki šiol dar nėra atėjęs į sandėlį pasiimti dantų pastos. Iš Skundo tyrimo metu surinktos informacijos kyla pagrįstas klausimas, ar Pareiškėjas apie tai buvo tinkamai informuotas. Seimo kontrolierė pažymose nuolat atkreipia pareigūnų dėmesį į jų pareigą su nuteistaisiais elgtis rūpestingai, tinkamai juos informuoti, padėti spręsti jiems kylančias problemas. Šiuo atveju akivaizdu, kad tokia pareiga nebuvo tinkamai vykdoma – Pareiškėjas buvo priverstas nuolat kreiptis su skundais į pareigūnus, nors, pasak Kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriaus pareigūnų, jam jau buvo sudaryta galimybė gauti higienos priemones (dantų pastos). Kadangi Skundo tyrimo metu nebuvo pateikta duomenų, kad Pareiškėjas būtų buvęs apie tai informuotas ir būtų atsisakęs paimti jam priklausantį kiekį dantų pastos, Seimo kontrolierė daro išvadą, kad šiuo atveju Kalėjimų tarnybos Turto valdymo skyriaus pareigūnai tinkamai neinformavo Pareiškėjo ir (arba) kitų atsakingų pareigūnų apie galimybę atsiimti dantų pastą. Tokie pareigūnų veiksmai laikytini biurokratiniais.

16. EŽTT praktikoje akcentuojama, jog Konvencija įpareigoja valstybę užtikrinti, kad asmens kalinimo sąlygos nepažeistų jo žmogiškojo orumo, kad šios priemonės vykdymo būdas ir metodas nesukeltų jam tokių kančių ir sunkumų, kurių intensyvumas viršytų neišvengiamai kalinimui būdingą kentėjimo laipsnį ir kad, atsižvelgiant į praktinius su įkalinimu susijusius poreikius, būtų adekvačiai užtikrinama jo sveikata ir gerovė.

Nagrinėjamaam Skundai aktualus EŽTT sprendimas byloje *Melnitis prieš Latviją*, kurioje buvo nagrinėjamas pareiškimas dėl sulaikyto asmens laikymo kalėjime sąlygų, pažeidžiančių Konvencijos 3 straipsnį. Asmuo skundėsi, be kita ko, tuo, kad, įkalinimo įstaigos administracijai atsisakius jį aprūpinti asmens higienos priemonėmis, tarp jų ir muilu, dantų šepetuku, dantų pasta, jis nuolat jautėsi nešvarus ir žeminamas. EŽTT pripažino, kad sulaikyto asmens higienos priemonių trūkumas nesuderinamas su pagarba žmogaus orumui.

Kartu pažymėtina, kad EŽTT ne kartą yra konstatavęs ir tai, kad valstybės, nepriklausomai nuo finansinių ar kitokių sunkumų, privalo organizuoti savo kalėjimų sistemą taip, kad būtų užtikrinta pagarba kalinių orumui. Šiame kontekste Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį, jog tokia susiklosčiusi situacija dėl laiku nesuplanuotų viešųjų pirkimų procedūrų įsigyjant higienos priemonių nuteistiesiems (suimtiesiems) yra netoleruotina. Todėl rekomenduoja LKT direktoriui nustatyti priežastis, dėl kurių buvo apsunkintas nepertraukiamas nuteistųjų (suimtųjų) aprūpinimas asmeninės higienos priemonėmis, ir imtis priemonių, kad ateityje būtų išvengta analogiško pobūdžio trikdžių.

17. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Pareiškėjo Skundas dėl Šiaulių kalėjimo pareigūnų veiksmų (neveikimo) neaprūpinant Pareiškėjo higienos priemonėmis yra pagrįstas.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia, kad X skundas dėl Šiaulių kalėjimo pareigūnų veiksmų (neveikimo) neaprūpinant Pareiškėjo higienos priemonėmis yra pagrįstas.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Kalėjimų tarnybos direktoriui** rekomenduoja:

19.1. kuo skubiau imtis priemonių, kad Pareiškėjas būtų aprūpintas dantų pasta (jeigu dar iki šiol nebuvo aprūpintas);

19.2. informuoti Seimo kontrolierę:

19.2.1. kokios priežastys lėmė, kad asmens higienos priemonių viešojo pirkimo procedūros nebuvo pradėtos (atliktos) laiku;

19.2.2. kokių priemonių bus imamasi, kad ateityje būtų užtikrintas nepertraukiamas nuteistųjų (suimtųjų) aprūpinimas higienos priemonėmis;

19.3. atkreipti pareigūnų dėmesį į tai, kad priimant sprendimus (taip pat ir teikiant atsakymus) ateityje nebūtų vadovaujama negaliojančiais teisės aktais.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama (per E. pristatymo informacinę sistemą ar el. p. ombuds@lrski.lt) nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**